

J. A. Steers: The Coastline of Scotland. Cambridge University Press 1973. 335 s., 68 fig., 64 fotos samt et farvelagt geologisk kort. 16,5 × 24 cm. £ 10.50.

I 1946 udsendte professor Steers sin bog: »The coastline of England and Wales«, et aldeles fremragende arbejde, hvor han systematisk følger og beskriver Storbritanniens kyster fra østkystens grænse mod Scotland hele vejen rundt til Solway Firth på vestkysten, og gennemgår hele kystens udviklingshistorie afsnit for afsnit.

Dette er nu suppleret med den tilsvarende bog om Scotlands kyster, også et aldeles fremragende arbejde. Af forordet fremgår det, at Steers i årenes løb personlig har gennemvandret ikke blot Storbritanniens kyst, men også besøgt alle øerne udenfor denne og de tre fjerneliggende øgrupper Hebriderne, Orkneyøerne og Shetlandsøerne.

Med disse to bøger har Steers sat sig et varigt monument, hvis lige ikke findes noget andet sted i verden.

Kaj Hansen

Jerzy Kostrowicki & Roman Szczesny: Polish Agriculture.

Characteristics, Types and Regions. (Geography of World Agriculture, bd. 1). Akadémiai Kiadó, Budapest 1972. 128 s., 36 fig., 16 fotos. 17 × 24,5 cm. Ca. \$ 6.00.

Denne bog er et landbrugsgeografisk hovedværk og samtidig 1. bind i en serie, der skal dække verdens landbrugsregioner eksemplificeret ved nogenlunde store områder, i dette tilfælde altså Polen. Hovedvægten skal ligge på en internationalt koordineret typeinddeling og regionalisering. Valget af Polen er derfor ikke tilfældigt, Kostrowickis typologi er allerede verdenskendt bl.a. gennem IGUs publikationer.

Bogen giver både overordentlig værdifuld teoretisk viden og en detaljeret gennemgang af polsk landbrug o. 1965. Som hovedpunkter i de teoretiske afsnit skal nævnes: klassifikation af afgrøder ud fra agrotekniske kriterier, opstilling af afgrødekombinationer udtrykt såvel i procenter som i successive kvotienter, teoretisk baggrund for en typologi, hvori det understreges, at inddelingen sker på grundlag af egenskaber ved landbruget selv og

ikke dets eksterne betingelser (fysiske, økonomiske, teknisk niveau m.m.).

Polsk landbrugsorganisation, arealanvendelse og produktion fremstilles detaljeret med kort over de fleste enkeltafgrøder. Der lægges vægt på den økologiske karakteristisk af systemerne, bl.a. af det bevarede 3-vangsbrug i Bialystok. På basis af ovennævnte metoder foretages en inddeling i 8 typer og talrige undertyper, samt en regionalisering efter ligheder mellem typerne. Det ser ud til, at ejendomsforholdet til jorden er en faktor, der slår stærkt igennem.

Ruth Helkiær Jensen

David Turnock: An Economic Geography of Romania.

I serien »Bell's Advanced Economic Geographies«. G. Bell & Sons Ltd., London 1974. 319 s., 21 fig., 19 tabeller og diagrammer. 15 × 22 cm. £ 6.25.

En håndbog som denne må hilses med glæde. Der foreligger ikke megen monografisk litteratur om Rumæniens geografi. Dr. Turnock fra universitetet i Leicester har haft en ikke helt let opgave og har løst den fortræffeligt. I sit første hovedafsnit belyser bogen vigtige sider af Rumæniens kulturgeografi, herunder den historiske udvikling, befolkningsforhold og -problemer (befolkningsforskydninger, minoriteter o.a.), bebyggelsesgeografiske hovedtræk, urban geografi og urbanisering m.v. Andet afsnit omhandler naturgeografiske forhold med henblik på en vurdering af landets ressourcer, herunder kort terræn og klima, og mere udførligt olie, kul- og andre mineralforekomster. Derefter følger en gennemgang af landets økonomiske udvikling, specielt i de seneste år, og en interessant og omhyggelig undersøgelse af landets industrigeografi. Også turismens geografi tages op. Derefter behandles det rumænske landbrug udførligt, herunder landbrugets struktur. Energiproduktionen, transportforholdene og udenrigshandelen er bogens sidste hovedemner.

Teksten er ledsaget af udmærkede, ajourførte kort og tabeller. Hvert kapitel afsluttes med en bibliografi, og bogen afsluttes med et index. Den vil være en selvfølgelig kilde til viden for enhver, der beskæftiger sig med Rumæniens økonomiske geografi.

Aage Aagesen

John C. Caldwell & Chukuka Okonjo (eds.): The Population of Tropical Africa.

Longmans, London 1968. 457 s., 9 kort, talr. tabeller. 15,5 × 22,5 cm. Kr. 45,-.

Bogen bringer 46 indlæg ved 1. Afrikaniske befolkningskonference, som blev holdt på universitetet i Ibadan i 1966. De første 13 artikler beskæftiger sig med problemerne omkring afholdelse af folketællinger i tropisk Afrika, materialets kvalitet, programmer for folketællinger og er af overvejende metodisk art. Herefter følger en snes udmærkede artikler af mere almen interesse om befolkningens vækst og struktur, de demografiske komponenter og befolkningens lokalisering. Blandt disse artikler hævder adskillige geografer (bl.a. Prothero, Clarke, Ominde) sig nydeligt. Det sidste dusin kapitler beskæftiger sig med befolkningspolitik og familieplanlægningsprogrammer. Som helhed er bogen særdeles veldokumenteret med tabelmateriale og henvisninger, og der er talrige kort og diagrammer.

Henning Mørch

W. Brass, A. J. Coale, P. Demeny et al.: The Demography of Tropical Africa.

Princeton University Press 1968. XXIX/540 s., 65 fig., 218 tabeller. 16 × 24 cm. \$ 15.00.

Denne bog er skrevet af syv fremtrædende angelsaxiske demografer, der alle var knyttet til Office of Population Research ved Princeton, da manuskriptet blev udarbejdet. Bogen har mest værdi i forbindelse med demografiske sysler i lande med ufuldstændig og mangelfuld registrering af befolkningsforhold og er emnemæssigt begrænset til studiet af fertilitet og mortalitet. Som sådan ligger bogen på et højt niveau. Første halvdel er af overvejende teoretisk og metodisk karakter; anden del består af fem regionale case studies. Der er 64 meget klare diagrammer og mellem 200 og 250 særdeles overskuelige tabeller.

Henning Mørch

Marvin P. Miracle: Agriculture in the Congo Basin.

Tradition and Change in African Rural Economies. The University of Wisconsin Press, Madison, Milwaukee, and London

1967. 155 s., 23 fig., 23 kort, 9 tabeller. 16×24 cm. \$ 8.50.

Forfatteren peger på, at Shifting Cultivation, som dominerer i hele området, ikke er en simpel landbrugsform, stagneret på et lavt niveau, men kompleks og varieret fra sted til sted og i tid. 4 hovedtyper, inddelt efter anvendt teknik og brakperiodens længde, beskrives med hensyn til afgrøder, deres succession, arbejdskraftregnskab samt erfaringer med indførelse af nye afgrøder eller af nye redskaber. Hans konklusion er, at vort kendskab til den nævnte kompleksitet i den rurale økonomi endnu er for mangelfuld til opstilling af realiserbare udviklingsprogrammer. *R.H.J.*

Edith H. Whetham & Jean I. Currie (eds.): Readings in the Applied Economics of Africa.

Cambridge University Press 1967. Vol. 1: Micro-Economics. 216 s., mange tabeller. Vol. 2: Macro-Economics. 228 s., mange tabeller. 14,5×22 cm. Pris pr. stk. 22/6.

Mens 1. bind omhandler økonomiske aktiviteter på det lokale plan, f.eks. ressourceudnyttelsen, det enkelte landbrug og udvalgte industrier, lægger bind 2 vægten på staternes økonomi og økonomiske politik, idet det i høj grad bygger på national statistik. Værket er tænkt som lærebog i økonomi ved afrikanske universiteter og er sammensat af bidrag fra en række forfattere. *R.H.J.*

Hermann Pössinger: Sisal in Ostafrika. Untersuchungen zur Produktivität und Rentabilität in der bäuerlichen Wirtschaft. Afrika-Studien, nr. 13.

Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg, New York, 1967. 172 s., 10 fig., 14 tabeller og 2 kortskitser. 15,5×23 cm. 28,80 DM.

Foruden en fremstilling af sisalplantens rolle i Østafrikas økonomi omhandler bogen en redegørelse for muligheder og planer for indførelse af sisal som afgrøde hos småbønderne. *R.H.J.*

C. D. Ollier, C. J. Lawrance, P. H. T. Beckett & R. Webster: Terrain Classification and Data Storage. Land Systems of Uganda.

Soil Science Laboratory, Department of

Agriculture, University of Oxford, 1969. 225 s. kort og 10 s. tekst (ringbind). 51×38 cm. \$ 8.00.

Et fornemt værk udarbejdet som informationsgrundlag for landbrug og anden ressourceudnyttelse og for generel, fysisk planlægning. Landet er delt op i 90 »land systems« efter terrænformer, geologisk opbygning og vandforhold. Grundlaget er lodrette luftfotos, hvorpå enkeltregioner er indtegnet ved hjælp af topografiske kort. Samklassifikationen af disse til karakteristiske mønstre giver de ovennævnte systemer og er tilstræbt at være så enkel og logisk, at ikke-fagfolk kan acceptere og anvende den. *R.H.J.*

Kwamina B. Dickson: A Historical Geography of Ghana.

Cambridge University Press 1969. 379 s., 58 kort og diagrammer, 7 tabeller. 16×23,5 cm. £ 7, 10 sh.

Bogen er skrevet ud fra ønsket om gennem studiet af fortiden at forstå det nutidige Ghanas kulturgeografi. Dispositionen er et tids-tværsnit med vægt på afgørende perioder og sluttende ved 1939. Befolkningsudvikling og økonomisk organisation i videste forstand er hovedemner, der sammen med andre kulturgeografiske elementer tages op flere gange i forskellige tidssammenhænge. *R.H.J.*

Walther Mandhard: Afrika – südlich der Sahara.

Fischer Länderkunde, Frankfurt a. M. 1970. 328 s., ill. 10,5×18 cm. (Billigbog).

Hovedvægten ligger på kulturgeografi belyst ved de historiske forudsætninger fra tidlige kulturer over kolonitid til det uafhængige Afrikas politiske udformning, befolkningsforhold, religiøse, racemæssige og sproglige problemer, bebyggelse og erhverv. 30 siders koncentreret og dygtigt udarbejdet indledning giver den naturgeografiske baggrund, og ressourceproblemet fremhæves overalt. Ret få, men instruktive tematiske afbildninger afrunder denne noget leksikalske, men meget indholdsrigt håndbog. *R.H.J.*

William A. Hance: Population, migration, and urbanization in Africa.

Columbia University Press, New York

and London 1970. 450 s., 39 kort, 25 tabeller, talrige fotografier. 18×24 cm. \$ 15, 135 sh.

Et studie i befolkningsproblemer belyst gennem en til tider provokerende analyse af befolkningsfaktorer i Afrikas samfund og økonomiske systemer. Ved siden af presset på de gamle befolkningskoncentrationer som Ægypten og Maghreb findes de største problemer dels i visse tyndt befolkede områder med misforhold mellem folketal og udnyttelige ressourcer, dels i udkanterne af de store byer, hvor væksten er enorm og helt planløs. Dette har vist sig at være næsten uovervindelige hindringer for en acceptabel udvikling, uanset efter hvilke principper den skal foregå. *R.H.J.*

Georges Henri Lutz: Republik Elfenbeinküste.

Franz Steiner Verlag GMBH, Wiesbaden 1971. 50 s., 7 kort, 2 fig. 16×24 cm. 14 DM.

En klassisk disponeret Länderkunde om den 10 år gamle stat, der rundes af med en gennemgang af byer og storregioner samt en oversigt over uddannelsessystemet. *R.H.J.*

A. M. O'Connor: An Economic Geography of East Africa.

G. Bell & Sons, Ltd., London 1971. 311 s., 24 kortskitser, 12 tabeller. 14×22 cm. £ 2.50.

Hermed anden udgave af dette bind i forlagets instruktive serie af universitetslærebøger i økonomisk geografi. Statistik og kort er ajourført, og teksten revideret i overensstemmelse med de store ændringer, området har oplevet siden 1965. Der er lagt vægt på den regionale planlægning, der tilstræber en mere ensartet fordeling af den økonomiske aktivitet. 1. udgave er anmeldt i Geografisk Tidsskrift bd. 66, 1. *R.H.J.*

A. M. O'Connor: The Geography of Tropical African Development.

Pergamon Press, Oxford, New York, Toronto, Sydney, Braunschweig, 1971. 207 s., 59 kort, 55 tabeller, 24 pl. 17×25 cm.

Bogen behandler udviklingen fra 1956 til